EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 20.11.2020
COM(2020) 771 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

EAGFi kulude kohta

Varajase hoiatamise süsteem nr 7-10/2020

Sisukord

1. EAGFi 2020. aasta eelarvemenetlus 2
2. EAGFile eraldatud sihtotstarbeline tulu 2
3. Märkused EAGFi 2020. aasta eelarve esialgse täitmise kohta 3
3.1. Turumeetmed 3
3.2. Otsetoetused 4
4. EAGFile eraldatud sihtotstarbelise tulu rakendamine 4
5. Järeldused 4

LISA 1: EAGFI ASSIGNEERINGUTE ESIALGNE KASUTAMINE KUNI 31. AUGUSTINI 2020

1. EAGFI 2020. AASTA EELARVEMENETLUS

Euroopa Parlament võttis 27. novembril 2019 vastu Euroopa Liidu 2020. aasta üldeelarve. Eelarve sisaldas Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi (EAGF) kulukohustuste ja maksete assigneeringuid summades 43 410 miljonit eurot otsetoetuste jaoks ja 43 380 miljonit eurot turuga seotud kulude jaoks.

Mõlemat liiki assigneeringute erinevate summade põhjus on liigendatud assigneeringute kasutamine teatavate komisjoni poolt otseselt rakendatavate meetmete puhul. Need on peamiselt seotud põllumajandustoodete müügiedendusmeetmetega ning poliitilise strateegia ja kooskõlastusmeetmetega.

2. EAGFILE ERALDATUD SIHTOTSTARBELINE TULU

Vastavalt määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 43 sätetele moodustab raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise ning vastavuskontrolli otsuste kohastest finantskorrigeerimistest ja õigusnormide rikkumisest tulenev tulu EAGFi kulude rahastamiseks määratud sihtotstarbelise tulu.

Kõnealuste sätete kohaselt võib sihtotstarbelise tuluga katta EAGFi mis tahes kulude rahastamist. Eelarveaastal kasutamata jäänud tulu kantakse automaatselt üle järgmisse eelarveaastasse[1].

EAGFi 2020. aasta eelarve hõlmab järgmist:

- komisjoni viimased prognoosid turumeetmete ja otsetoetustega seotud rahastamisvajaduste kohta;
- prognoosid eelarveaasta jooksul laekuva sihtotstarbelise tulu kohta;
- eelmisel eelarveaastal kasutamata jäänud ja asjaomasesse eelarveaastasse üle kantud sihtotstarbeline tulu.

Komisjon võttis 2020. eelarveaasta EAGFi assigneeringute summat käsitlevas ettepanekus arvesse eeldatavasti laekuva sihtotstarbelise tulu kogusummat ning taotles 2020. aasta eelarvesse selliste assigneeringute kandmist, mille summa arvutamiseks lahutatakse hinnanguline sihtotstarbeline tulu hinnanguliselt vaja minevast summast. Eelarvepädevad institutsioonid võtsid EAGFi eelarve vastu, võttes arvesse eeldatavasti laekuvat sihtotstarbelist tulu.

2020. aasta eelarve koostamise ajal hindas komisjon sihtotstarbelise tulu kogusummaks 1 071 miljonit eurot, mis koosneb järgmisest:

- 2020. eelarveaasta jooksul eeldatavasti laekuv sihtotstarbeline tulu, mille suuruseks hinnati 719 miljonit eurot (592 miljonit eurot vastavuse kontrolliga seotud korrigeerimistest ja 127 miljonit eurot eeskirjade eiramisest);
- 2019. eelarveaastast ülekantav sihtotstarbeline tulu, mille suuruseks hinnati 352 miljonit eurot.

[1] Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid) artikli 12 lõike 4 punkti b kohaselt võib sihtotstarbelisele sisetulule vastavad assigneeringud üle kanda ainult järgmisse eelarveaastasse. Seepärast kasutatakse kõnealust sihtotstarbelist tulu eelarve nõuetekohase haldamise huvides üldjuhul enne muid asjaomase eelarveartikli jaoks heakskiidetud assigneeringuid.

Komisjon eraldas kõnealuse 1 071 miljoni euro suuruse prognoositud tulu järgmiste kavade jaoks:

- 150 miljonit eurot puu- ja köögiviljasektori tootjaorganisatsioonide rakendusfondidele ning
- 921 miljonit eurot põhitoetuskavale.

Nende kavade jaoks heakskiidetud assigneeringute ja sihtotstarbelise tulu summa on vastavalt

- 849 miljonit eurot puu- ja köögiviljasektori tootjaorganisatsioonide rakendusfondidele ning
- 17 038 miljonit eurot põhitoetuskavale.

Lisas, milles kajastatakse 2020. aasta eelarve esialgset täitmist, ei ole puu- ja köögiviljasektori ning tootmiskohustusega sidumata otsetoetuste eelarveassigneeringute real eelnimetatud sihtotstarbelist tulu arvesse võetud. Tegemist on kõnealuste eelarveartiklitega seotud heakskiidetud assigneeringutega, mis on vastavalt 700,5 miljonit eurot ja 34 574 miljonit eurot.

Pärast neile eelarveartiklitele eraldatud sihtotstarbelise tulu lisamist suureneb 2020. aasta eelarves ettenähtud assigneeringute kogusumma puu- ja köögivilja puhul 850,5 miljoni euroni ja tootmiskohustusega sidumata otsetoetuste puhul 35 495 miljoni euroni.

3. MÄRKUSED EAGFI 2020. AASTA EELARVE ESIALGSE TÄITMISE KOHTA

Käesoleva aruande lisas on esitatud eelarve esialgne täitmine ajavahemikul 16. oktoobrist 2019 kuni 31. augustini 2020. Võrdlus on tehtud määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 28 kohaselt loodud varajase hoiatamise süsteemi kulude profiiliga.

3.1. Turumeetmed

Põllumajandusturgude toimimisse sekkumisteks kavandatud assigneeringuid kasutati kokkuvõttes 110 miljonit eurot vähem kui eeldatud, lähtudes kasutamisprofiilist.

Eelarveartikli 05 02 08 „Puu- ja köögivili“ puhul on eelarve täitmine, eelkõige tootjaorganisatsioonide rakendusfondide puhul, peaaegu 110 miljonit eurot kuluprofiilist suurem. Koos 2020. aasta eelarve vastuvõtmisel selle eelarveartikli puhul arvesse võetud 150 miljoni euro suuruse sihtotstarbelise tuluga vastab eelarve täitmise struktuur laias laastus varasemale profiilile.

Eelarveartikli 05 02 09 „Viinamarjakasvatussaadused“ puhul võetakse kulude profiilis juba arvesse, et kulud on koondunud eelarveaasta lõppu. Seni deklareeritud kulud on 150 miljonit eurot profiilist väiksemad. Lahknevust peetakse ajutiseks ja eeldatakse, et lõplikud kulud on lähedased eelarves ette nähtud summale, kuigi COVID-19 pandeemiale reageerimiseks ette nähtud paindlikkusmeetmete tegelik kasutuselevõtt on endiselt ebakindel[2].

[2] Komisjoni delegeeritud määrused (EL) 2020/592 ja (EL) 2020/884 ning komisjoni rakendusmäärus (EL) 2020/600.

Eelarveartikli 05 02 18 „Koolikavad“ rakendamine oli 2020. aasta augusti lõpus ligikaudu 34 miljonit eurot profiilist maha jäänud. Lõplikud kulud peaksid eelarveaasta lõpuks jääma mõnevõrra allapoole eelarves ette nähtud summast, kajastades eelkõige COVID-19 pandeemiast tulenevaid praktilisi tagajärgi kõnealuse kava rakendamisele.

3.2. Otsetoetused

2020. aasta augusti lõpuks oli otsetoetusteks ette nähtud assigneeringute kasutamine veidi suurem, kui kulude profiilis prognoositi.

Eelarveartikli 05 03 01 „Tootmiskohustusega sidumata otsetoetused“ puhul on deklareeritud kulud 829 miljonit eurot profiilis märgitud kuludest suuremad. Võttes aga arvesse eelarveartikli kohta kättesaadavaid hinnangulisi sihtotstarbelisi tulusid, st 921 miljonit eurot, sobib rakendusmudel siiski varasema profiiliga.

Põhitoetuskava kulud olid tarbimisprofiili kohaselt oodatust veidi suuremad, samas kui ühtse pindalatoetuse kava ning kliimat ja keskkonda säästvate põllumajandustavade toetuse kulud olid profiilis prognoositust veidi madalamad.

Eelarveartikli 05 03 02 „Muud otsetoetused“ puhul on deklareeritud kulud profiilile vastavad.

4. EAGFILE ERALDATUD SIHTOTSTARBELISE TULU RAKENDAMINE

Lisas esitatud tabelist nähtub, et 2020. aasta augusti lõpuks oli sihtotstarbelist tulu laekunud 460,9 miljonit eurot, eelkõige:

- raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise ning vastavuskontrolli otsuste kohaste finantskorrigeerimiste tulemusena laekus 343,2 miljonit eurot ning eelarveaasta jooksul kogutakse eeldatavalt täiendavaid summasid;
- eeskirjade eiramise eest nõuti sisse ligikaudu 115,8 miljonit eurot ja eelarveaasta lõpuks oodatakse ka sellele lisa ning
- piimamaksust saadava tulu jääk oli suuruses 1,9 miljonit eurot.

Lõpetuseks oli aastast 2019 aastasse 2020 üle kantud sihtotstarbeline tulu 348,2 miljonit eurot, mis on peaaegu 4 miljonit eurot vähem, kui 2020. eelarvet vastu võttes eeldati.

Seega on EAGFi kulude katmiseks olemasoleva sihtotstarbelise tulu kogusumma 2020. aasta 31. augusti seisuga 809,1 miljonit eurot ning eelarveaasta jooksul kogutakse eeldatavalt täiendavaid summasid.

5. JÄRELDUSED

EAGFi 2020. aasta eelarveassigneeringute esialgne kasutamine kuni 31. augustini 2020 näitab, et liikmesriikidele igakuiselt makstavad summad ületavad arvestuslikku kasutamisprofiili 682,2 miljoni euro võrra.

Juba on võimalik kasutada 809,1 miljonit eurot sihtotstarbelist tulu ja oodata on lisasummade kogumist eelarveaasta jooksul.

Praegu eeldab komisjon, et heakskiidetud assigneeringud koos olemasoleva sihtotstarbelise tuluga ja eelarveaasta lõpuks kättesaadavaks tehtav summa

kasutatakse täielikult ära. Komisjon tegi paranduseelarve projektiga nr 10/2020 ettepaneku suurendada EAGFi assigneeringuid 48,7 miljoni euro võrra. Kavandatud suurendamine põhineb eelarve täitmisel augusti lõpuni ja prognoosidel EAGFi 2020. eelarveaasta lõpuni. Seetõttu prognoosib komisjon, et 2020. aasta eelarvest ei tule sihtotstarbelist tulu, mida saaks üle kanda 2021. aasta eelarvesse.